

Waterschap **Scheldestromen**

Programma Afvalwaterketen

Overzicht prestaties programma Afvalwaterketen

Prestatie-indicator	Doel begroting 2023	Realisatie monitor sept. 2023	Realisatie 31-12-2022
Rioolgemalen voldoen aan de afnameverplichting (%)*	98%	NNB	97,7%
Lozingen per jaar via overstorten door falen van het afvalwatersysteem	0	10	11
Zuiveringen voldoen aan de lozingseisen (%)	100%	98,3%	99,1%

* Wordt aan het eind van het jaar bepaald.

Toelichting prestaties programma Afvalwaterketen

Algemeen:

De haalbaarheid van de prestaties van afvalwaterketen staat onder druk vanwege problemen met betrekking tot personele capaciteit. Hierin spelen niet-ingevulde vacatures een rol en ook de benodigde inzet voor de afdeling projecten. Door de afdeling projecten wordt nog een stevig beroep gedaan op medewerkers van de afvalwaterketen. In het kader van het doorontwikkelen van de organisatie, het uniformeren van de werkwijze projectrealisatie, en het realiseren van een personele bezetting die past bij de opgave wordt in overleg bezien welke stappen hierin nodig zijn. Dit geldt voor Met name ook als het gaat over de personele bezetting en benodigde deskundigheid bij zowel de afdeling afvalwaterketen als de afdeling projecten zelf.

Vertraging in het realiseren van projecten is niet wenselijk vanwege de impact die dit heeft op de beheer en onderhoud werkzaamheden, en dus op de staat van de assets. Om de ambities en prestaties van onze zuiveringstaken zoveel als mogelijk te kunnen realiseren vindt inhuur plaats (vanwege o.a. verlof, ziekte, vergrijzing). De procesoperators worden hierdoor ontlast. Op die manier worden in ieder geval de wettelijke zuiveringstaken uitgevoerd. De samenwerking op het gebied van gemalenbeheer met de gemeente Middelburg vraagt nog steeds extra aandacht vanwege de invulling van de noodzakelijke capaciteit.

Met name uit het afgelopen jaar blijkt dat binnen afvalwaterketen in de toekomst rekening gehouden moet worden met: schaarste van grondstoffen, levertijden van materialen, inflatie, stijging van loonkosten en prijzen (bijvoorbeeld chemicaliën) en capaciteitsproblemen.

Toelichting afwijking op prestatie-indicatoren:

- Rioolgemalen voldoen aan de afnameverplichting (%)
Omdat alle gemalen één keer per jaar worden gemeten kan deze PI pas in de loop van 2023 vastgesteld worden.
- Lozingen per jaar via overstorten door falen van het afvalwatersysteem
Er hebben 11 lozingen plaatsgevonden waarvan 1 door een leidingbreuk en de andere waren handmatige uitzettingen tijdens werkzaamheden.
- Zuiveringen voldoen aan de lozingseisen (%)
Vanwege de renovatie van de rwzi Retranchement heeft de installatie niet optimaal kunnen functioneren.

Exploitatiekosten programma Afvalwaterketen

Bedragen x € 1.000

Kosten- en opbrengstsoorten	Begroting 2023, inclusief begrotingswijzigingen	Prognose 2023	Afwijking
Externe kosten	13.370	14.296	-926
Externe opbrengsten	-1.316	-1.295	-21
Personeelskosten	6.975	6.641	334
Rente en afschrijving	10.090	9.979	111
Netto kosten programma Afvalwaterketen	29.119	29.621	-502

Toelichting programma Afvalwaterketen externe kosten & opbrengsten

Externe kosten (€ 926.000,- hoger)

De eerste monitor 2023 laat een verwachte stijging van externe kosten zien van € 926.000,-. Hieronder worden de verschillen nader toegelicht.

- onderhoud programma afvalwaterketen (€ 482.000,- hoger)
Technisch onderhoud € 100.000,- hoger door niet voorziene noodzakelijke aanpassingen door klachten/regelgeving, € 100.000,- hogere kosten in verband met vervangen gasmotoren. In oorspronkelijke begroting hiervoor een te laag budget meegenomen.;
Onderhoud installaties € 173.000,- hoger door storingen en tegenvallers bij onderhoud zijn meer materialen aangekocht om rioolgemalen in bedrijf te houden en vertoonde Rioolgemaal Oesterputten Terneuzen meer slijtage dan verwacht en onverwachte schoonmaakwerkzaamheden kelder Cadzand-Bad;
Bij onderhoud zuiveringen € 109.000,- hoger door een aantal grotere storingen waaronder een voortstuwer en aandrijfbak;
- onderhoud gemeente Middelburg (€ 278.000,- hoger)
In begroting 2023 is uitgegaan van vervulling vacature onderhoud gemalen met de gemeente Middelburg. De verwachting is nu externe kosten in 2023 zowel voor regulier werk als voor storingen (Hiertegenover staan lagere personeelslasten die bespaard worden door het niet invullen van de vacature ad € 77.000,- en hogere baten ad € 65.000,- i.v.m. doorberekening aan de gemeente Middelburg.);
- afzet slib (€ 204.000,- lager)
Op basis van 2e kwartaalrapportage SNB en begrotingstarief 2023 SNB zijn de kosten € 204.000,- lager dan begroot door toetreding nieuwe deelnemers eind 2022 worden de kosten over meer partijen verdeeld;
- beleid, planontwikkeling en ondersteuning (€ 70.000 hoger)
Het opstellen van een beleidsnota voor de afdeling afvalwaterketen (€ 93.000,- hoger), nieuw contract reinigingen en inspecties transportstelsels (€ 20.000,- hoger), de verwachting meer uitgaven(€ 53.000,-) aan adviezen voor toekomstvisie MBR Terneuzen en aanpassingen aan het onderhoudsbeheersysteem, vanuit het rijk is aangegeven dat minder Covid bemonstering nodig is hierdoor € 105.000,- lagere kosten dan begroot;
- chemicaliën (€ 77.000,- hoger)
Op basis marktontwikkeling tarieven zijn de kosten voor chemicaliën gestegen;

- energie (€ 119.000,- hoger)
Op basis prognoses elektriciteit 1-7-23 zijn de kosten bij zuiveringen gedaald maar installaties gestegen door meer regenval dan gemiddeld;
- transport slib (€ 29.000,- hoger)
Op basis de realisatie transporten 2023 zijn de transportkosten € 29.000 hoger. In de 1e monitor zijn op basis indexatie 2023, de transportkosten slib naar boven aangepast.
- belastingen (€ 43.000,- hoger)
Conform voorlopige aanslagen 2023 zijn belastingen naar boven aangepast;
- Afhaaksubsidie zal naar verwachting € 25.000,- hoger uitkomen op basis realiteit 2022. Het jaar 2023 is het laatste jaar van de overeenkomst en wordt niet verlengd.
- overige € 7.000,- hoger; saldering kleinere posten.

Externe baten: (€ 21.000,- lager)

Hieronder worden de verschillen nader toegelicht.

- € 113.000,- hoger door hogere doorberekening in verband met externe inhuur (moeilijk vervulbare vacture) zijn de externe baten hoger;
- € 120.000,- lager doordat het aantal Covid bemonstering per week is verlaagd;
- €1.000,- hoger doordat de inkomsten van Evides op RWZI Walcheren voor afzet slib met € 5.000,- naar beneden zijn aangepast aan de hand van de verwachte afzet en prijs 2023, op de RWZI Terneuzen is de verwachting + € 6.000,- hogere inkomsten voor afzet slib op basis van de realiteit 2023.
- € 15.000,- lager omdat bij de 2e monitor op basis van de realiteit 2023 enkele opbrengsten naar beneden zijn bijgesteld.

Toelichting exploitatiekosten programma Afvalwaterketen risico's en ontwikkelingen

- Met Ziekenhuis ZorgSaam Terneuzen zijn besprekingen gevoerd over een aan te leggen leiding om lozing vanuit het Pharmafilter op oppervlaktewater mogelijk te maken. Dit zal najaar 2023 bestuurlijk worden voorgelegd. Daarin zal een bijdrage in de kosten worden gevraagd van circa € 73.000,-. De leiding wordt eigendom van Gemeente en zij zullen ook het toekomstig onderhoud doen, circa € 15.000,- per jaar.

Toelichting personeelslasten programma Afvalwaterketen

Personeelslasten (€ 334.000,- lager):

- Het voordeel wordt grotendeels veroorzaakt doordat begrote formatieplaatsen nog niet zijn ingevuld. Hiertegenover staan deels extra kosten voor inhuur.

Toelichting personeelslasten programma Afvalwaterketen risico's en ontwikkelingen

De komende periode zal gebruikt worden om inzicht in de formatie te krijgen (o.a. beheer, onderhoud, proces, voorbereiding projecten, data 'op orde'). Er wordt in beeld gebracht wat nu benodigd is maar wat gezien de toekomstige ontwikkelingen benodigd zal zijn. Hier zit een duidelijke link naar de op te stellen beleidsnota voor afvalwaterketen in 2023.

Bij het invullen van vacatures valt op dat het moeilijk is om geschikte kandidaten te vinden vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. Het inspelen op de arbeidsmarkt zal een uitdaging worden: afvalwaterketen zal extra moeite moeten doen om medewerkers binnen te halen én te houden.

Met het geld van vacatures die niet ingevuld zijn wordt o.a. getracht om een persoon in te huren die een aantal (noodzakelijke) klussen/kleine projecten oppakt en zal afronden in 2023. Op die manier vindt er een verandering en optimalisatie van werkwijzen plaats. Werkwijzen worden efficiënter en afvalwaterketen staat gesteld voor de toekomst om met de nieuwe opgaven aan de slag te gaan.

Toelichting rente en afschrijving programma Afvalwaterketen

De kapitaallasten zijn €111.000,- lager dan begroot bestaande uit:

- Lagere omslagrente ad € 114.000,- en kleine verschillen in afschrijving van € 3.000,- hoger.

Investerings Programma Afvalwaterketen

bedragen x € 1.000

Project	Technisch gereed cf AV besluit	Planning techn. Gereed	Algemeen voorb. krediet	AV besluitvorming			Prognose totaal investering			Bestedingen 2023		
				AV-krediet bruto	AV-krediet subs/ bijdr	AV-krediet netto	Bruto	Subs	Netto	Begroot	Prognose	
4 programma afvalwaterketen												
Voorlopig financieel afgerond												
PRJ1223A	Renovatie rg Zierikzee	09-20	09-21		1.910		1.910	1.870		1.870		3
PRJ1571	Grond rg Krabbendijke, Frisostraat	03-23			14		14	14		14		14
totaal voorlopig financieel afgerond					1.924		1.924	1.884		1.884		17
Onderhanden investeringen												
PRJ1187B	Relinen vrijverval hulst/Westd/Koew.		12-27		3.400		3.400	3.400		3.400		
PRJ1187D	Relinen afvalwaterleidingen perc 2SD		12-27		5.950		5.950	5.950		5.950		
PRJ1223O	Ombouw rioolgemaal Borssele	12-23	06-23		790		790	796		796	713	600
PRJ1223P	Ombouw rioolgemaal Wilhelminadorp	12-23	03-23		530		530	448		448	388	265
PRJ1223Q	Renovatie rg Arnemuiden	12-22	11-23		1.070		1.070	1.117		1.117	845	861
PRJ1223R	Renovatie rg Oost-Souburg	12-23	12-23		1.869		1.869	1.451		1.451	1.556	1.256
PRJ1223S	Renovatie rg Rilland	12-23	06-23		829		829	911		911	722	722
PRJ1223T	Renovatie rg Goes		01-25		3.550		3.550	3.550		3.550		100
PRJ1233I	Prakt.onderz SVI-beheersing rwzi Tnz	07-21	06-23		350		350	372		372	370	235
PRJ1233K	Rwzi Verseput, renovatie E/W	11-23	06-24		8.100		8.100	8.073		8.073	5.000	4.700
PRJ1233L	Brandmeldinstal. rwzi TER+WAL+WAP	12-23	12-23		900		900	778		778	450	650
PRJ1234A	Rwzi WA-polder, verv.E-instal + fakk	06-24	03-25		2.500		2.500	2.507		2.507	1.450	250
PRJ1241	OAS maatregel Westerschouwen	12-22	11-23		1.575		1.575	1.658		1.658	1.000	1.450
PRJ1241A	Groot ond. RWZI Westerschouwen	10-20	08-21		5.700		5.700	5.711	-5	5.706		
PRJ1245	Rwzi Retranchement, uitbreiding hydr	05-23	05-23		13.376		13.376	12.877		12.877	4.570	3.138
PRJ1496	Bijdrage Phario	12-23	12-21		685		685	600		600		
PRJ1496A	Phario Fase A (aanvullend krediet)	07-23			61		61	61		61		
PRJ1521A	Relinen afvalwaterleidingen perc 1SD	11-23	12-23		2.003		2.003	1.906		1.906	103	200
PRJ1521B	Relinen afvalwaterleidingen perc 2ZV	11-23	12-23		7.378	-2.400	4.978	6.824	-2.526	4.298	2.646	2.969
PRJ1521C	Relinen afvalwaterleidingen perc 2Te		12-27		1.048	-679	369	1.050	-434	616		
PRJ1522	Aanleg zonnepanelen zuiveringen	12-21	10-22		5.263		5.263	4.745		4.745		
PRJ1562H	Windketel Waterpark Veerse Meer	12-23	12-27		250		250	250		250	250	
PRJ1572	Afdekken slibbuffers W'schouwen Vers	06-23	12-23		500		500	525		525	500	500
PRJ1244	Renovatie RWZI Hulst		10-26		850		850	16.000		16.000		75
PRJ1543D	Relinen vrijverval overdracht Tern.		12-27		700		700	700		700		
totaal onderhanden investeringen					69.227	-3.079	66.148	82.261	-2.965	79.296	20.564	17.971

Programma Afvalwaterketen

(Intern) in voorbereiding												
PRJ1187A	Aanp. vrijvervalstelsel Westerschouw		12-27	60				67		67		60
PRJ1233P	Groot onderhoud gashouder rwzi Wal		08-24					300		300	20	20
PRJ1541	Verduurzamen bijgebouw rwzi WAL/WAP		12-24	60				350		350		65
PRJ1543A	Renovatie rg Magrette		12-24	20				500		500		50
PRJ1543B	Renovatie rg Zuiddorpe Hoofdweg Zuid		12-24	25				300		300		50
PRJ1543C	Renovatie rg Axel, Justaasweg		12-24	20				320		320		25
PRJ1562	Aanpassing/vervanging rg's							25.210		25.210		
PRJ1562A	Renovatie rg Stavenisse		06-26	50				708		708		15
PRJ1562B	Renovatie rg Kwadendamme		06-25	60				720		720		45
PRJ1562C	Renovatie rg Kruiningen, Groeneweg		06-24	55				810		810		51
PRJ1562D	Renov. rg Bruinisse, Molenweg/Wilma		07-25	100				1.250		1.250		59
PRJ1562E	Renovatie rg Philippine		09-24	40				965		965		65
PRJ1562F	Renovatie rg Paal		01-30					350		350		
PRJ1562G	Renovatie rg Koewacht, Klapstraat		06-25	65				830		830		39
PRJ1562I	Renovatie rg Waarde		06-25	50				870		870		15
PRJ1562J	Renovatie rg Sirjansland		08-26					875		875		5
PRJ1562K	Renovatie rg Ellewoutsdijk		06-25	45				678		678		30
PRJ1562L	Renovatie rg Scherpenisse							580		580		
PRJ1562M	Renovatie rg Wissenkerke							540		540		
PRJ1562O	Renovatie rg Ouwerkerk							570		570		
PRJ1562P	Renovatie rg Clinge							420		420		
PRJ1562T	coat kelder rg Sluiskil, Krt blikstr							100		100		
				650				37.313		37.313	20	594
Totaal programma afvalwaterketen				650	71.151	-3.079	68.072	121.458	-2.965	118.493	20.584	18.582

Toelichting investeringen programma Afvalwaterketen

Algemeen:

Binnen het programma Afvalwaterketen zijn in deze 2e bestuursmonitor 2023, 2 project (PRJ1223A Renovatie rioolgemaal Zierikzee/aankoop grond rg Krabendijke) afgerond, 25 projecten waarvoor een AV-krediet is verstrekt, zijn onderhanden en 22 projecten zijn in de voorbereidingsfase.

Het totale investeringsvolume programma Afvalwaterketen 2023 is in de 2e bestuursmonitor geprognosticeerd op bijna € 18,6 mln. In de 2e periode zijn enkele projecten in tijd/geld naar achter geschoven: PRJ1233K RWZI Verseput, renovatie E/W, PRJ1233L Brandmeldinstallatie RWZI's Terneuzen + Walcheren + Willem Annapolder. Een paar projecten komen naar verwachting lager uit dan het beschikbare krediet: PRJ1223P rioolgemaal Wilhelminadorp en PRJ1223R rioolgemaal Oost Souburg samen € 423.000,-.

Ontwikkelingen/kansen:

- PRJ1223T Renovatie rioolgemaal Goes
In de Algemene Vergadering van 6 juli 2023 is het uitvoeringskrediet voor de renovatie van rioolgemaal Goes ter beschikking gesteld voor in totaal € 3.550.000,- . Als gevolg van de Corona-periode en de oorlog in Oekraïne is de productie van equipment en levertijden onzeker. Bewust is er daarom voor gekozen om niet te wachten tot het vaststellen van de begroting 2024 maar om vooruitlopend te vragen het uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen zodat de aanbesteding tijdig opgestart kan worden;
- PRJ1187/PRJ 1521C/PRJ1543 Relinen 2024-2027
In de Algemene Vergadering van 6 juli 2023 is een uitvoeringskrediet relinen beschikbaar gesteld van in totaal € 11.098.000,-/€10.419.000,- (bruto/netto) voor renovatie vrijvervalstelsels in de gemeenten Terneuzen, Hulst en Schouwen-Duiveland in de periode 2024-2027. Het betreft één raamovereenkomst voor de projecten PRJ1187B/D, PRJ1521C en PRJ1543D zodat de aanbesteding hier kan worden gestart. De geprognosticeerde overschrijding op PRJ1521C zal gecompenseerd worden met het aflopende project PRJ1521B.
- PRJ1244 Voorbereidingskrediet Groot Onderhoud RWZI Hulst
In de Algemene Vergadering van 6 juli 2023 is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor het voorbereiden van het project Groot Onderhoud RWZI Hulst. Met dit aangevraagde voorbereidingskrediet worden in de ontwerpfase de benodigde maatregelen verder gespecificeerd. Uitvoering staat gepland voor 2024-2026. Hiervoor wordt separaat een krediet aangevraagd.
- PRJ1443A Verrekening Fase B OAS Westerschouwen
In 2024 wordt het convenant OAS Westerschouwen uit 2015 geactualiseerd op verzoek van de gemeente Schouwen-Duiveland. Voorstel zal zijn het moment van afrekening over uitgevoerde projecten van achteraf in 2028 te veranderen naar jaarlijks in verband met de fiscale eisen. In het najaar 2023 worden de financiële consequenties hiervan in beeld gebracht waarna eind 2023/begin 2024 dit bestuurlijk voorgelegd wordt.

De belangrijkste afwijkingen in tijd worden hieronder toegelicht:

- PRJ1223Q rg Arnhem: de geplande technische afronding is verschoven van 2022-12 naar 2023-11
De geplande technische afronding loopt uit met 10 maanden. Dit project is door een andere projectleider opgestart/voorbereid. Deze projectleider is met pensioen gegaan (ten tijde van de reorganisatie). Bij de overdracht is enige vertraging opgetreden die zich doorvertaalt in vertraging datum technische oplevering;
- PRJ12233I Prakt. onderzoek SVI-beheersing RWZI Terneuzen: de geplande technische afronding is verschoven van 2021-07 naar 2023-06
De geplande technische afronding liep eerst uit door geen personele capaciteit en vervolgens door vertraging in de licentieverlening aan de aannemer en vertraging in de levering van de pompen;
- PRJ1233K RWZI Verseput: de geplande technische afronding verschuift van 2023-11 naar 2024-06
De aanbestedingen zijn succesvol verlopen en opdrachten zijn verleend. Op basis hiervan is de verwachting dat geplande technische afronding 7 maanden opschuift door vooral langere levertijden van materialen;
- PRJ1562H Windketel Veerse Meer: de geplande technische afronding verschuift voorlopig naar 2027
De windketel is pas nodig als waterpark Veerse meer aangesloten is, dit park moet nog gebouwd worden, nu nog te veel onduidelijkheden om windketel al te plaatsen. De investering is doorgeschoven naar 2027;
- PRJ1241 OAS maatregel Westerschouwen: de geplande technische afronding is verschoven van 2022-12 naar 2023-11
De geplande technische afronding loopt uit met 11 maanden. Dit project is door een andere projectleider opgestart/voorbereid. Deze projectleider is met pensioen gegaan (ten tijde van de reorganisatie). Bij de overdracht/vervangen is enige vertraging opgetreden die zich doorvertaalt in vertraging datum technische oplevering;
- PRJ1572 Afdekken slibbuffers Westerschouwen: de geplande technische afronding is verschoven van 2023-06 naar 2024-01
De verwachting is dat leveringstermijnen van diverse onderdelen ervoor kunnen zorgen dat een langere doorlooptijd van het project nodig is en daarom is de einddatum 6 maanden opgeschoven.

Risico's:

- Voor diverse onderdelen gelden nog steeds lange(re) levertijden waardoor vertraging in de uitvoering/planningen een risico blijft.

Afwijkingen waarover besluitvorming door de AV dient plaats te vinden

Exploitatie

- -

Investeringen

- Geen afwijkingen in de kredieten groter dan 10% en/of € 250.000,-.

